

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Частина 2

**COMBAT HORTING AND ACTIVITIES
OF UKRAINIAN LAW ENFORCEMENT
AUTHORITIES**

ІРПІНЬ – 2021

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

Частина 2

**04–05 січня 2021 року
м. Ірпінь**

*Рекомендовано до друку Науково-методичною колегією
Національної федерації бойового хортингу України
(протокол від 09.01.2021 № 8).*

Науковий керівник конференції

Пашко П. В. – ректор Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету:

Срьоменко Е. А. – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Грищук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Гарбовський Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 2. – 1560 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Університетом державної фіскальної служби України. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

УДК 339.543:316.48(477)ООС(06)
ББК 67.9(4Укр)301.143.1я431

© Університет ДФС України, 2021

Єрьоменко Е. А.	
Теорія і методика бойового хортингу як наукова і навчальна дисципліна	911
Самоха І. М., Єрьоменко Е. А., Вехтєв В. В.	
Спортивна складова та загальні основи підготовки в системі бойового хортингу	927
Кіблицький Р. В., Єрьоменко Е. А., Самоха Д. М.	
Бойовий хортинг як поліфункціональна система підготовки висококваліфікованого спортсмена	943
Єрьоменко Е. А.	
Основи підвищення кваліфікаційного ступеня у системі бойового хортингу	960
Єрьоменко Е. А.	
Програма технічної підготовки спортсменів для атестації на пояс з бойового хортингу	976
Зінов'єв А. О., Єрьоменко Е. А., Карасевич С. А.	
Організація і проведення змагань з бойового хортингу	997
Демчук С. Р., Єрьоменко Е. А., Дорошенко М. М.	
Вимоги правил та умови участі в спортивних змаганнях з бойового хортингу	1014
Єрьоменко Е. А.	
Основи суддівства спортивних змагань з бойового хортингу	1030
Бабурнич С. А., Єрьоменко Е. А., Сокол Є. М.	
Особливості проведення спортивної сутички на змаганнях з бойового хортингу .	1048
Степанюк А. В., Єрьоменко Е. А., Карасевич С. А.	
Суддівські жести і сигнали при оголошенні оцінок та рішень на змаганнях з бойового хортингу	1066
Єрьоменко Е. А.	
Особливості проведення спортивних змагань з бойового хортингу в розділі «Борцівська сутичка»	1087
Єрьоменко Е. А.	
Розділ змагань з бойового хортингу «Самозахист» як метод тренування прийомів самооборони	1100
Гречаний О. М., Єрьоменко Е. А., Ільницький І. Р.	
Аспекти суддівства спортивних змагань з бойового хортингу в умовно-контактному виді змагальної програми – розділ «Форма»	1112
Кіблицький Р. В., Єрьоменко Е. А., Зверєв А. В.	
Завдання фізичної підготовки в системі бойового хортингу і розвиток фізичних якостей спортсменів	1128
Близнюк О. В., Вехтєв В. В., Єрьоменко Е. А.	
Методичні принципи фізичного виховання спортсменів бойового хортингу на основі сучасних тренувальних технологій	1149
Єрьоменко Е. А.	
Методи розвитку сили та швидкісно-силових здібностей спортсменів бойового хортингу різного віку	1164
Сокол Є. М., Єрьоменко Е. А., Вознюк М. Г.	
Методика і засоби розвитку швидкості у спортсменів бойового хортингу	1180

АСПЕКТИ СУДДІВСТВА СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ З БОЙОВОГО ХОРТИНГУ В УМОВНО-КОНТАКТНОМУ ВИДІ ЗМАГАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ – РОЗДІЛ «ФОРМА»

ГРЕЧАНИЙ Олександр Миколайович

*перший віце-президент Національної федерації бойового хортингу України,
учитель фізичної культури Ліцею «Інтелект» НТУУ «КПІ» м. Києва,
суддя міжнародної категорії, майстер спорту України з хортингу;*

СРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович

*професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету
підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції
Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації
бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України,
Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу,
майор десантно-штурмових військ Збройних Сил України, учасник бойових дій;*

ІЛЬНИЦЬКИЙ Іван Романович

*лікар вищої категорії, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця,
віце-президент Національної федерації бойового хортингу України,
суддя міжнародної категорії, чемпіон України, майстер бойового хортингу, інструктор.*

Анотація. В даній науковій статті охарактеризовано аспекти суддівства спортивних змагань з бойового хортингу в умовно-контактному виді змагальної програми – розділ «Форма», розкривається проблема суддівства та визначенні переможців у спортивних змаганнях з бойового хортингу у розділі «Форма». Зазначається, що форма – послідовне виконання підготовчих формалізованих спарингових комбінацій бойового хортингу, пов'язаних між собою на принципах ведення сутички з одним або декількома суперниками. Форми (від слова «формувати») сформовані на базі основних стійок, пересувань, блоків та ударів руками і ногами, які виконують як навчально-тренувальну так і демонстраційну функцію. Одною із різновидів офіційних демонстрацій форм є змагання. Змагання з бойового хортингу в розділі «Форма» проводяться з метою вдосконалення спарингових комбінацій, еталонного зразка техніки бойового хортингу для запам'ятання, копіювання та навчання основних базових форм учасниками змагання. Принцип навчання бойовому хортингу на основі форм полягає в тому, що повторюючи форму багато разів, спортсмен привчає своє тіло до певного способу рухів, які тренуваннями виводить на підрозумовий рівень. Якщо спортсмен попадає в реальну бойову ситуацію сутички, то все тіло, руки, ноги, тулуб, сформовані ударні частини рук та ніг працюють впевнено і самостійно на основі рефлексів, надбаних таким багаторазовим повторенням форм. Форма одягу для участі в змаганні в розділі «Форма» – хортівка (куртка з поясом та брюки). Участь у змаганні в іншому одязі не допускається. В загальну оцінку якості виконання форм учасником змагання включаються такі принципи: дотримання етикету бойового хортингу; знання техніки, темп техніки («рівень техніки»); моменти напруження сили («концентрація сили»); контроль дихання.

Ключові слова: розділ змагань «Форма», бойовий хортинг, рівень техніки, демонстрація прийомів самооборони, концентрація сили, спортивні змагання.

Актуальність наукового дослідження. Бойовий хортинг – національний вид спорту України. Він є важливою складовою патріотичного та духовного виховання молоді, відродження та розвинення спортивних, бойових і культурних традицій українського народу, зміцнення здоров'я, розвитку фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини шляхом залучення її до участі у змаганнях з бойового хортингу [1–11; 19–32]. Правила змагань з виду спорту бойового хортингу в розділі змагань «Форма» розроблені і діють на основі досвіду та напрацювань у змішаному виді єдиноборства, розраховані на спортсменів різного віку.

В основній частині правил змагань зазначені вікові групи та вагові категорії учасників змагання, які змагаються між собою в розділі змагань «Самозахист».

Виклад основного матеріалу. Спортивні демонстраційні поєдинки в бойовому хортингу, являються дуже видовищними. Спортсмени демонструють різноманітні удари, кидки переважно з високою амплітудою, комбінації прийомів самооборони. Виступи у змагальному розділі – «Форма» потребують від спортсмена високого рівня підготовленості [12–18]. Це досягається скрупульозним плануванням системи спортивної підготовки з необхідною корекцією тренувальних навантажень та спрямованості тренувального процесу.

Правила змагань у бойовому хортингу в розділі змагань «Форма» дають змогу спортсменам, опановувати величезним арсеналом бойових навичок і на його основі формувати індивідуальну манеру ведення сутички, підвищити рівень технічної підготовленості.

Розділ змагань «Форма»

Загальні положення правил змагань

1. Форма – послідовне виконання підготовчих формалізованих спарингових комбінацій бойового хортингу, пов'язаних між собою на принципах ведення сутички з одним або декількома суперниками. Форми (від слова «формувати») сформовані на базі основних стійок, пересувань, блоків та ударів руками і ногами, які виконують як навчально-тренувальну так і демонстраційну функцію. Одною із різновидів офіційних демонстрацій форм є змагання.

2. Змагання з бойового хортингу в розділі «Форма» проводяться з метою вдосконалення спарингових комбінацій, еталонного зразка техніки бойового хортингу для запам'ятання, копіювання та навчання основних базових форм учасниками змагання. Принцип навчання бойовому хортингу на основі форм полягає в тому, що повторюючи форму багато разів, спортсмен привчає своє тіло до певного способу рухів, які тренуваннями виводить на підрозумовий рівень. Якщо спортсмен попадає в реальну бойову ситуацію сутички, то все тіло, руки, ноги, тулуб, сформовані ударні частини рук та ніг працюють впевнено і самостійно на основі рефлексів, надбаних таким багаторазовим повторенням форм.

3. Форма одягу для участі в змаганні в розділі «Форма» – хортовка (куртка з поясом та брюки). Участь у змаганні в іншому одязі не допускається.

Принципи оцінки якості виконання форм

В загальну оцінку якості виконання форм учасником змагання включаються такі принципи: дотримання етикету бойового хортингу; знання техніки, темп техніки («рівень техніки»); моменти напруження сили («концентрація сили»); контроль дихання.

1. Дотримання етикету бойового хортингу (поведінка на змагальному майданчику).

Судді слідкують за правильністю виходу спортсмена на хорт, знанням спортсменом назви заданої форми, реагуванням на зауваження (якщо такі мають місце), виконанням загальноприйнятих вітань, виходом з території змагального майданчика.

2. Знання техніки (геометрія та рівновага стійок, статичні положення кінцівок при блокуваннях та нанесенні ударів, додержання рівнів атак).

Судді оцінюють впевненість виконання базових рухів (ударів, блоків, переміщень), послідовність кроків при виконанні певної форми, статичні положення кінцівок при виконанні окремих дій, правильність формування ударних частин кінцівок.

3. Темп техніки (змін швидкостей при виконанні імітувань захисту і атаки).

Судді оцінюють здатність учасника змінювати темп технік, контролювати низькі і високі моменти форми, знаходити і балансувати моменти швидкості та повільності технічних дій.

4. Моменти напруження сили (змін напружень при виконанні імітувань захисту і атаки).

Судді оцінюють здатність учасника змінювати моменти напруження і концентрації сили при переході від захисної до атакуючої техніки, виконувати рухи швидко та повільно в розслабленому та напруженому стані, здатність демонструвати високі напруження, якими спортсмен володіє, досягаючи найвищої відмітки в необхідних крапках фокусування енергії.

5. Контроль дихання (координація вдихів і видихів при виконанні імітувань захисту і атаки).

Судді оцінюють правильність дихання спортсмена відносно до темпу рухів і моменту напруження сили при виконанні форм, його аналіз відносно правильного вибору часу для вдиху та видиху, загальну координацію затримання, різких та повільних видихів дихання на протязі виконання всіх завданих технік певної форми.

Класифікація форм

По змісту використання всі програмні форми поділяються на захисні і атакувальні [33–48]. По складності виконання та поступовості вивчення існує 12 форм (формальних комплексів), з яких 6 захисних, 6 атакувальних форм.

Кожна форма бойового хортингу має свою скорочену позначку згідно її назви і призначення (наприклад: «МА» – майстерська атакувальна), та порядковий номер від 1 до 12, яким вона позначається у Положенні про змагання.

Кваліфікаційне поділення форм за розділами: прості базові, складні базові і вищі форми:

Розділ «Прості базові форми» має шість форм (3 захисні і 3 атакувальні):

1. Форма «Перша захисна» (1–3), виконується під рахунок і самотійно.
2. Форма «Перша атакувальна» (1–А), виконується під рахунок і самотійно.
3. Форма «Друга захисна» (2–3).
4. Форма «Друга атакувальна» (2–А).
5. Форма «Третя захисна» (3–3).
6. Форма «Третя атакувальна» (3–А).

Розділ «Складні базові форми» має чотири форми (2 інструкторські і 2 майстерські):

7. Форма «Інструкторська захисна» (І–3).
8. Форма «Інструкторська атакувальна» (І–А).
9. Форма «Майстерська захисна» (М–3).
10. Форма «Майстерська атакувальна» (М–А).

Розділ «Вищі форми» має дві форми:

11. Форма «Вища захисна» (В–3).
12. Форма «Вища атакувальна» (В–А).

Розряд змагань

1. Змагання проводяться в особистому розряді. Учасники, які виконують форми самотійно один за одним, в послідовності згідно протоколу жеребкування виходять на стартове місце. Змагання проводиться тільки особисте і при підсумках змагань зайняті місця розподіляються між учасниками, які відповідно набрали більшу кількість балів при оцінці.

Учасники змагань

1. Змагання в розділі «Форма» проводяться в особистому розряді (форму виконує тільки один спортсмен) серед учасників чоловічої і жіночої статі окремо.

2. Вікові групи відповідають зазначеним у розділі «Рукопашна сутичка» дійсних Правил.

3. Допуск учасників до змагань в розділі «Форма», їх права і обов'язки визначаються правилами змагань та Положенням, в якому можуть бути коригування.

4. Усі змагання проводяться в три кола. Під час змагань учасники повинні виконати в перших двох колах, зазначені в Положенні про змагання, дві обов'язкові форми [49–62]. В третьому колі учасники виконують одну форму на власний вибір відповідно до програми розділу «Форма».

5. У першому колі учасники виступають у порядку, визначеному жеребкуванням.

6. В другому і третьому колах учасники виступають у порядку, визначеному сумою набраних балів (найменша сума – перший і далі за зростанням).

7. До змагань серед юніорів 16–17 років допускаються кадети 14–15 років.

8. До місцевих і всеукраїнських змагань, чемпіонатів областей, Кубку України, чемпіонату України серед молоді (чоловіки, жінки) та серед дорослих 18 років і старше (чоловіки, жінки) допускаються юніори та юніорки 16–17 років, які є чемпіонами і призерами обласних та всеукраїнських змагань у своїй віковій групі.

9. Змагання в розділі «Форма» можуть проводитись між суміжними віковими групами (дітей 6–7 років та молодших юнаків 8–9 років; молодших юнаків 8–9 років та юнаків 10–11 років; юнаків 10–11 років та старших юнаків 12–13 років; старших юнаків 12–13 років та кадетів 14–15 років; кадетів 14–15 років та юніорів 16–17 років; юніорів 16–17 років та дорослих 18 років і старше), якщо про це зазначено у Положенні (Регламенті) про змагання.

Суддівська колегія

1. Усі дії Оргкомітету, а також склад і дії Суддівської колегії змагань відповідають зазначеним у правилах змагань в розділі «Рукопашна сутичка».

2. Змагання обслуговує бригада у складі Арбітра хорта, заступника Арбітра та чотирьох Бокових суддів.

3. Арбітр хорта розташовується за столом Арбітра з лівої сторони разом із заступником, керує чотирма Боковими суддями, виносить рішення стосовно виконання учасниками форм, демонструючи кількість балів, що указується на суддівській таблиці.

4. Заступник Арбітра хорта розміщується за столом праворуч від Арбітра, веде підрахунок і узагальнення оцінок Бокових суддів та Арбітра, веде протокол змагання.

5. Бокові судді розташовуються на стільцях по всіх чотирьох кутах хорту, мають суддівські таблиці для винесення рішень. Мають право на обдумування рішення не більше 20 с після команди Арбітра «Рішення суддів».

6. У випадку нестачі суддів, що володіють ліцензією суддівства в даному розділі, можливе скорочення бригади до 3 осіб: Арбітра хорта та 2 Бокових суддів.

7. Для прискорення визначення оцінки виконання форми (кількість балів) учасника, заступнику Арбітра хорта дозволяється використовувати електронну обчислювальну техніку.

Суддівство змагань

1. Після команди учаснику «Приготуватися!», до початку виходу на змагальний майданчик, при оголошенні прізвища учасника, спортсмен підходить до краю хорту посередині між Боковими суддями обличчям до Арбітра хорта.

2. Сигнал спортсмену для заходу на хорт і вихід з хорту дає Арбітр підйомом руки вгору.

Після отримання сигналу про дозволення заходу на хорт, спортсмен робить уклін етикету, заходить на хорт, займає стартове місце початку форми приймаючи стійку етикету, самостійно починає, виконує і закінчує виконання форми прийняттям стійки етикету.

3. Після закінчення спортсменом виконання форми, Арбітр хорта подає команду **«Рішення суддів!»**, і разом з Боковими суддями демонструє кількість балів учасника підняттям суддівської таблиці.

4. Суддівська таблиця для визначення оцінки учасників змагань в розділі «Форма» виготовляється з ламінованих листів паперу формату А–4, скріплених між собою канцелярською пружиною для відкидання, на яких зображені і послідовно скріплені цифри від 0 до 6, на таблиці також є позначка 0.25, 0.5, 0.75 балів.

5. Всі Бокові судді піднімаючи таблицю із цифрою (від 1 до 6) або з позначкою 0.25, 0.5, 0.75 балів, показують кількість балів спочатку заступнику Арбітра, який по черзі (починаючи з лівого ближнього кута), записує результат і виводить загальну оцінку всієї бригади, після глядачам, розвернувши таблицю обличчям в протилежну сторону.

6. Переконавшись що заступник Арбітра врахував всі оцінки суддів, Арбітр хорта дає команду «Стоп!» закінчити і піднімає руку, сигналізуючи учаснику про вихід з хорту [63–78]. Після команди «Стоп!» Боковим суддям дозволено опустити суддівські таблиці, а учасник спиною вперед підходить до краю змагального майданчика в тому місці, де заходив, робить традиційний знак поваги (покладення правого кулаку на серце з невеликим уклоном голови) в напрямку столу Арбітра і виходить з хорту.

7. Якщо виконана форма не відповідає правилам або мають місце якісь великі неточності в її виконанні, Арбітр хорта має повноваження скликати Бокових суддів на оперативну суддівську нараду до офіційного винесення рішення, після чого Суддівська бригада виносить офіційне рішення суддівськими таблицями.

9. Якщо учасник дискваліфікується, Суддівська бригада зараховує йому оцінку 0 балів або «Без оцінки» і заносить її в офіційний протокол змагань.

Процедура визначення оцінок суддями

1. Виконання форми має відповідати еталону та вимогам, наведеним у відповідних посібниках, підручниках та відеоматеріалах.

2. Для оцінки виконаної учасником форми, судді повинні дотримуватися наступних принципів:

процедура виконання форми повинна строго відповідати традиційним критеріям кожного формального комплексу і правилам змагань;

під час виконання форми учасник повинен виявляти зібраність, концентрацію, рівновагу, правильні принципи подиху, серйозне відношення до форми, яку виконує, чітко виконувати базову техніку, її послідовність і рівні ударів та блоків;

початок і закінчення кожної форми відбувається в стартовому місці форми.

3. Судді визначаються за двома критеріями та піднімають таблиці два рази додержуючи послідовність:

після команди Арбітра хорта визначитися: («Оцінка Техніки!») – «Technic-Result!», судді оцінюють технічний рівень виконання елементів – перша суддівська оцінка «За рівень техніки»;

після сумування загальної оцінки «За рівень техніки» Арбітр хорта оголошує команду: («Оцінка Сили!») – «Power-Result» надати оцінку за демонстрацію потужного силового виконання з прикладанням сили в необхідних місцях форми – друга суддівська оцінка «За концентрацію сили»;

Арбітр хорта разом із заступником підраховують загальну сумарну оцінку простим складанням балів за першу і другу вимогу виконання форми та оголошують учаснику і глядачам.

4. Форми, які є в програмі виконання на змаганнях, підрозділяються на 2 групи: форми «Обов'язкові»; форми на вибір «Вільні».

5. У залежності від кваліфікаційного рівня учасників (ранків) форми розділені на 3 категорії складності: початківська категорія; категорія спортивного вдосконалення; майстерська категорія.

Таблиця 1

Суддівські команди Арбітра хорта при суддівстві розділу «Форма»

№	Команда Арбітра	Зміст виконання
1	«Begin!»	«Готуватись до початку!»
2	«Judge– Result!»	«Рішення суддів!»
3	«Technic-Result!»	«Рівень техніки!»
4	«Power-Result!»	«Оцінка Сили!»
5	«Stop!»	«Опустити таблиці!»
6	«Non-Ball!»	«Без оцінки!»

Регламент проведення змагань

1. Змагання у віковій групі 6–7 років

Розряди змагань у віковій групі 6–7 років:

1. Особистий розряд серед юнаків – хлопці 6–7 років;

2. Особистий розряд серед юнаків – дівчата 6–7 років;

У віковій групі 6–7 років за регламентом виконуються форми:

1 коло – Форма «Перша захисна»;

2 коло – Форма «Перша атаквальна»;

3 коло – Форма вільна на вибір серед таких: «Друга захисна», «Друга атаквальна».

2. Змагання у віковій групі 8–9 років

Розряди змагань у віковій групі 8–9 років:

1. Особистий розряд серед юнаків – хлопці 8–9 років;
2. Особистий розряд серед юнаків – дівчата 8–9 років;

У віковій групі 8–9 років за регламентом виконуються форми:

- 1 коло – Форма «Перша захисна»;
- 2 коло – Форма «Перша атаквальна»;
- 3 коло – Форма вільна на вибір серед таких: «Друга захисна», «Друга атаквальна».

3. Змагання у віковій групі 10–11 років

Розряди змагань у віковій групі 10–11 років:

1. Особистий розряд серед юнаків – хлопці 10–11 років;
2. Особистий розряд серед юнаків – дівчата 10–11 років;

У віковій групі 10–11 років за регламентом виконуються форми:

- 1 коло – Форма «Перша захисна»;
- 2 коло – Форма «Перша атаквальна»;
- 3 коло – Форма вільна на вибір серед таких: «Друга захисна», «Друга атаквальна».

4. Змагання у віковій групі 12–13 років

Розряди змагань у віковій групі 12–13 років:

1. Особистий розряд серед юнаків – хлопці 12–13 років;
2. Особистий розряд серед юнаків – дівчата 12–13 років;

У віковій групі 12–13 років за регламентом виконуються форми:

- 1 коло – Форма «Друга захисна»;
- 2 коло – Форма «Друга атаквальна»;
- 3 коло – Форма вільна на вибір серед таких: «Третя захисна», «Третя атаквальна».

5. Змагання у віковій групі: кадети і кадетки 14–15 років

Розряди змагань у віковій групі кадети і кадетки 14–15 років:

1. Особистий розряд серед кадетів 14–15 років;
2. Особистий розряд серед кадеток 14–15 років;

У віковій групі кадети і кадетки 14–15 років за регламентом виконуються форми:

- 1 коло – Форма «Друга захисна»;
- 2 коло – Форма «Друга атаквальна»;
- 3 коло – Форма вільна на вибір серед таких: «Третя захисна», «Третя атаквальна».

6. Змагання у віковій групі: юніори і юніорки 16–17 років

Розряди змагань у віковій групі юніори і юніорки 16–17 років:

1. Особистий розряд серед юніорів 16–17 років;
2. Особистий розряд серед юніорок 16–17 років;

У віковій групі юніори і юніорки 16–17 років за регламентом виконуються форми:

- 1 коло – Форма «Третя захисна»;
- 2 коло – Форма «Третя атаквальна»;
- 3 коло – Форма вільна на вибір серед таких: «Інструкторська захисна», «Інструкторська атаквальна».

7. Змагання серед дорослих у вікових групах: молодь 18–23 роки, чоловіки та жінки 18 років і старше

Розряди змагань у віковій групі серед дорослих чоловіків і жінок 18 років і старше:

1. Особистий розряд серед чоловіків 18 років і старше;
2. Особистий розряд серед жінок 18 років і старше;

У віковій групі чоловіки і жінки 18 років і старше за регламентом виконуються форми:

- 1 коло – Форма «Третя захисна»;
- 2 коло – Форма «Третя атаквальна»;
- 3 коло – Форма вільна на вибір серед таких: «Інструкторська захисна», «Інструкторська атаквальна».

До участі в змаганнях розділу «Форма» серед чоловіків та жінок допускаються спортсмени 16–17 років.

Категорійність змагань

1. Змагання у розділі «Форма» проводяться за трьома категоріями, у відповідності до спортивної підготовки учасників: початківська категорія, категорія спортивного вдосконалення, майстерська категорія.

Початківська категорія

В початківській категорії змагаються спортсмени з 1 учнівського по 6 учнівський ранк [79–93]. Також можуть брати участь особи, які не мають офіційного ранка бойового хортингу, але знають і вміють виконувати обумовлені форми.

При складанні Положення про змагання формами початківської категорії можуть бути:

а) обов'язкові форми:

1. Форма «Перша захисна» (1–3), виконується під рахунок і самостійно.
2. Форма «Перша атакувальна» (1–А), виконується під рахунок і самостійно.

б) форма вільна на вибір:

3. Форма «Друга захисна» (2–3).
4. Форма «Друга атакувальна» (2–А).

Максимальна оцінка у початківській категорії – 4 балів.

Категорія спортивного вдосконалення

В категорії спортивного вдосконалення змагаються спортсмени з 5 учнівського по 1 майстерський ранк.

При складанні Положення про змагання формами категорії спортивного вдосконалення можуть бути:

а) обов'язкові форми:

3. Форма «Друга захисна» (2–3).
4. Форма «Друга атакувальна» (2–А).
5. Форма «Третя захисна» (3–3).
6. Форма «Третя атакувальна» (3–А).

б) форма вільна на вибір:

7. Форма «Інструкторська захисна» (І–3).
8. Форма «Інструкторська атакувальна» (І–А).
9. Форма «Майстерська захисна» (М–3).
10. Форма «Майстерська атакувальна» (М–А).

Максимальна оцінка у категорії спортивного вдосконалення – 5 балів.

Майстерська категорія

В майстерській категорії змагаються спортсмени з 9 учнівського ранку і вище.

При складанні Положення про змагання формами майстерської категорії можуть бути:

а) обов'язкові форми:

7. Форма «Інструкторська захисна» (І–3).
8. Форма «Інструкторська атакувальна» (І–А).
9. Форма «Майстерська захисна» (М–3).
10. Форма «Майстерська атакувальна» (М–А).

б) форма вільна на вибір:

9. Форма «Майстерська захисна» (М–3).
10. Форма «Майстерська атакувальна» (М–А).
11. Форма «Вища захисна» (В–3).
12. Форма «Вища атакувальна» (В–А).

Максимальна оцінка у майстерській категорії – 6 балів.

5. На національних та регіональних змаганнях серед дітей, молодших юнаків та дівчат проводяться кваліфікаційні змагання в розділі «Форма» в початківській категорії складності.

6. На національних змаганнях серед кадетів і кадеток, юніорів та юніорок проводяться кваліфікаційні змагання в розділі «Форма» в категорії спортивного вдосконалення.

7. На національних змаганнях серед молоді та дорослих проводяться кваліфікаційні змагання в розділі «Форма» у майстерській категорії складності.

8. При суддівстві змагань з форм Боковий суддя визначає оцінку шляхом вирахування з максимальної суми 6 балів, обумовленої кількості балів, які знімаються за помилки.

9. Помилки бувають наступних категорій:

а) технічні помилки;

невірне виконання базової техніки, стійок, переміщень;

б) перекручування траєкторії форми й обумовлених рівнів виконання технічних дій; відхилення від обговореної схеми форми, недотримання кутів переміщень щодо основної осі, виконання технічних дій вище чи нижче необхідного рівня.

в) невиконання характерних рис даної форми;

асинхронність рухів і подихів, недостатня концентрація, невідповідний напрямок погляду і вираз обличчя, неповне фокусування вигуків, невідповідність ритму і темпу виконання форми.

10. У залежності від ступеня помилки від максимальної оцінки віднімаються:

11. Дрібні помилки при виконанні форми.

За дрібні помилки та незначні зміни стосовно еталонного виконання знімається 0.25 або 0.5 бали.

Характерні дрібні помилки:

не до кінця стиснуті кулаки;

нечітко витриманий рівень виконання техніки;

незначні розбіжності по довжині і висоті тих самих стійок;

неакцентовано виконаний рух.

12. Значні помилки при виконанні форми.

За значні помилки при істотному відступі від еталонного виконання знімається 0.5 або 0.75 бали.

Характерні значні помилки:

невірна швидкість виконання (занадто повільно чи занадто швидко);

невірне початкове чи вихідне положення тулуба, голови або кінцівок;

виконання удару чи блоку починається чи закінчується не в обговорених стійках;

зайва напруга ніг у стійках і при переміщеннях,

зайва напруга рук при виконанні ударів і блоків;

при виконанні фронтальних ударів тулуб не працює;

при виконанні блоку інша рука не закриває голову чи підборіддя;

нестандартні положення рук при виконанні базової техніки;

явна різниця між стійками, що мають однакову висоту;

невірний темп чи ритм виконання;

напрямок погляду не відповідає конкретним вимогам або тактичній схемі форми.

не витримані тимчасові проміжки уповільнення, паузи, прикладання зусилля чи прискорення.

13. Грубі помилки при виконанні форми.

За грубі помилки при принциповому відхиленні від еталонного виконання знімається 0.75 бали або 1 бал.

Характерні грубі помилки:

відсутність вигуків або виконання їх в необумовленому місці;

зміна одного рівня виконання на інший;

заміна необхідної технічної дії на іншу;

поворот тулуба при фронтальних ударах більш 45°;

занадто довгі чи широкі стійки;

занадто короткі чи високі стійки;

відсутність повороту корпусу при виконанні блоків;

втрата рівноваги при виконанні форми;

необґрунтована короткочасна зупинка в ході виконання форми (не більш 2 с);

зміна обговореного напрямку виконання технічної дії під кутом 45° і більше;
істотне відривання п'ят обох ніг одночасно від підлоги, розбалансування тулуба при виконанні ударів і блокувань руками.

Дискваліфікація

1. Учасник змагань або змагальна пара в розділі «Форма» дискваліфікується за визначенням команди «Без оцінки!» в наступних випадках: при виконанні іншої форми замість оголошеної; при зміні траєкторії техніки; при падінні на майданчик; при зупинці виконання форми більш ніж на 5 с; при довільній зміні форми; при запізненні більш ніж на 2 хв; при наявності обставин, при яких учасник не може продовжувати участь у змаганні.

Підрахунок балів, визначення результатів виступів та розподіл зайнятих місць

1. Для підрахунку остаточного результату виступу в кожному колі заступник Арбітра хорта простим складанням сумує суддівські оцінки всіх п'ятьох суддів за обидва показники: «За рівень техніки» та «За концентрацію сили», а потім ділить їх на п'ять (на кількість суддів). Результат оголошується як остаточний.

Таблиця 2

Зразок робочого протоколу змагання в розділі «Форма»

Прізвище, ім'я	Арбітр хорта	1 Боковий	2 Боковий	3 Боковий	4 Боковий	Сума балів	Оцінка
1. _____	5	6	5	4	3	23	4,6
2. _____	5	3	4	5	6	23	4,6
...							

Складаються всі п'ять оцінок суддів за кожний показник. Наприклад:

«За рівень техніки» – «Technic-Result!»

$5+6+5+4+3 = 23$ бали, а потім поділяються на 5.

$23:5 = 4,6$ бали. Офіційна остаточна оцінка за показовий виступ спортсмена – 4,6 бали.

«За концентрацію сили» – «Power-Result!»

$5+3+4+5+6 = 23$ бали, а потім поділяються на 5.

$23:5 = 4,6$ бали. Офіційна остаточна оцінка за показовий виступ спортсмена – 4,6 бали.

Тепер складаються разом суми балів за обидва показники:

$4,6 + 4,6 = 9,2$ бали.

Кінцева оцінка виступу спортсмена – 9,2 бали.

2. Місця учасників визначаються після кожного кола відповідно до їхніх результатів у порядку вибуття.

3. У випадку появи однакових остаточних результатів місце визначається за наступними критеріями: менш високе місце займає учасник, який одержав меншу суддівську оцінку в даному колі; при однакових найменших оцінках перевагу має учасник, що одержав найбільшу оцінку в даному колі.

4. У випадку рівності оцінок, зазначених вище, учасники виконують додаткові форми – по одній вільній на вибір.

5. Додаткові форми повинні бути будь-якими із зазначених категорій, крім тих, котрі учасники вже виконували.

6. Після першого кола залишається 16 учасників, після другого 8 учасників, після третього 4 учасники, призери визначаються по сумі балів, набраних за три кола змагань [94–99]. Учасники, які вибули в першому і другому колі, займають місця за такою ж схемою.

7. Якщо сума остаточних результатів трьох кіл буде однаковою в двох учасників, то більш високе місце займає учасник, у якого вищий результат першого кола.

8. Якщо результати першого кола однакові, то учасники виконують додаткові форми.

9. Якщо остаточні результати за додаткові форми рівні, то учасники поділяють між собою призові місця.

10. У змаганнях з бойового хортингу у розділі «Форма» виділяється та нагороджується перших шість місць, а у загальному заліку визначається вісімка призерів.

Висновки. Таким чином, у даному науковому дослідженні проаналізовано особливості проведення спортивних змагань з бойового хортингу в розділі «Форма», основи суддівства спортивних змагань з бойового хортингу в розділі «Самозахист», вимоги правил та умови участі в спортивних змаганнях з бойового хортингу, основні аспекти правил змагань, акцентовано увагу на розділах змагань і видах підготовки спортсменів бойового хортингу (теоретична, технічна, тактична, фізична та психологічна підготовки).

Перераховано та описано основні напрями підготовки спортсменів та особливості суддівства спортивних змагань в розділі «Форма».

Зазначено, що правила спортивних змагань є єдиними чинними на території України правилами змагань з бойового хортингу в розділі «Форма», визначають основні засади організації та проведення змагань, що проводяться на території України. Правила змагань розроблені відповідно до Міжнародних правил змагань з бойового хортингу, які затверджені Всесвітньої федерації бойового хортингу, і є основним нормативним документом, що регламентує порядок організації, проведення та підведення підсумків змагань з бойового хортингу в розділі «Форма», визначає систему, порядок та умови змагальної діяльності, систему суддівства змагань.

Якщо говорити про бойовий хортинг як бойове мистецтво, його методики йдуть від надбання поколінь та традицій: чим більше подорожуєш з бойовим хортингом країнами світу, вивчаєш, споглядаєш, досліджуєш, відкриваєш прояви бойового мистецтва, тим чіткіше формуються власні внутрішні цінності, переконання, відточуються смаки, вдосконалюється техніка прийомів сутички.

Бойовий хортинг вважається не тільки видом спорту зі своєю змагальною програмою, це є бойове мистецтво. А само мистецтво є універсальною мовою світу і водночас мовою кожного народу, кожної людини. Спортивна як і культурна дипломатія забезпечує міжнародний культурний обмін, в рамках якого мистецтво долає кордони і зближує спільноти, сприяє порозумінню між ними. Репутація та сприйняття України в очах іноземної аудиторії є дуже важливим інтересом для усіх українців.

Всебічна підготовка в бойовому хортингу – це формування, розвиток і вдосконалення властивостей фізичної підготовленості, тактичних здібностей, технічного вдосконалення і психіки, які потрібні для успішної діяльності спортсменів та команд.

Для правильного планування навчально-тренувального процесу з бойового хортингу потрібно мати на увазі, що фахівці виокремлюють п'ять видів підготовки спортсменів бойового хортингу: теоретична, технічна, тактична, фізична та психічна підготовки. Перераховано та описано основні напрями і методи суддівства змагань з бойовому хортингу.

Перспективи подальшого дослідження. Подальша робота над вдосконаленням знань і умінь щодо суддівства змагань з бойового хортингу в розділі «Форма», виховання фізичної культури, формування змагальної готовності спортсменів засобами бойового хортингу у констатувальному, формувальному та контрольному експериментах буде конкретизована в результатах дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко С. А. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу / С. А. Антоненко, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 52–62.

2. Бабурнич С. А. Професіограма спортивного судді з бойового хортингу / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 343–353.

3. Бадьора С. М. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу / С. М. Бадьора, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 334–346.

4. Біла В. Р. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом / В. Р. Біла, Е. А. Єрьоменко, В. В. Чмелюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 242–254.
5. Бобік С. П. Формування професійно-психологічних здібностей співробітників правоохоронних органів у процесі занять бойовим хортингом / С. П. Бобік, Е. А. Єрьоменко, С. П. Параниця // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 23–38.
6. Боднарчук О. Г. Бойовий хортинг для підготовки співробітників правоохоронних органів / О. Г. Боднарчук, Е. А. Єрьоменко, В. Р. Біла // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 226–242.
7. Боднарчук В. В. Бойовий хортинг як засіб формування професійно-прикладних якостей курсантів і працівників силових структур / В. В. Боднарчук, Е. А. Єрьоменко, В. В. Чмелюк, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 188–200.
8. Брухно Ю. С. Бойовий хортинг як засіб формування фізичної культури студентів і курсантів / Ю. С. Брухно, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 200–214.
9. Буток О. В. Бойовий хортинг і здоров'я людини / О. В. Буток, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 564–575.
10. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 126–139.
11. Вехтев В. В. Бойовий хортинг у військовому мистецтві / В. В. Вехтев, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 827–840.
12. Ганчева В. І. Бойовий хортинг: методика застосування дихальних вправ у процесі занять / В. І. Ганчева, Е. А. Єрьоменко, Г. А. Коломосьць // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 667–682.
13. Гарбовський Л. А. Бойовий хортинг і методика викладання у закладах вищої освіти / Л. А. Гарбовський, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 155–173.
14. Гречана Л. О. Бойовий хортинг у системі початкової школи закладів загальної середньої освіти / Л. О. Гречана, Е. А. Єрьоменко, С. М. Солодько // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіт», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 554–563.
15. Гречаний О. М. Методика викладання бойового хортингу в процесі гурткової роботи у закладах загальної середньої освіти / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 251–262.
16. Гришук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил / В. Л. Гришук, Е. А. Єрьоменко, О. А. Бухтіяров // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 59–73.
17. Гришук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної, функціональної підготовки студентів, курсантів і слухачів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / В. Л. Гришук, Е. А. Єрьоменко // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіт», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 537–544.
18. Гришук В. Л. Службовий обов'язок та етичні цінності правоохоронців як результат виховання у системі бойового хортингу / В. Л. Гришук, Е. А. Єрьоменко, О. А. Бухтіяров // Бойовий хортинг та діяльність

правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 80–101.

19. Деркач О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування / О. В. Деркач, Е. А. Єрьоменко, О. В. Бутко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 384–403.

20. Довгань Н. Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти / Н. Довгань, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 177–186.

21. Єрьоменко В. Засоби профілактики основних стоматологічних захворювань у студентів, курсантів, спортсменів бойового хортингу та співробітників правоохоронних органів / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 116–126.

22. Єрьоменко В. Е. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу / В. Е. Єрьоменко, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 195–215.

23. Єрьоменко В. Стоматологічне здоров'я дітей та молоді як чинник спортивних успіхів у бойовому хортингу / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 96–111.

24. Єрьоменко Е. А. Аналіз навчально-тренувального арсеналу бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 435 с.

25. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг. Програма спортивної секції для учнів старшого шкільного віку 10–11 класів : навч. програма / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 102 с.

26. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – виховна система школярів України / Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 240–251.

27. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 203 с.

28. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників державних правоохоронних органів : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 222 с.

29. Єрьоменко Е. Бойовий хортинг як ефективний засіб військово-патріотичного виховання школярів і студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 32–41.

30. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів закладів вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 215–225.

31. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб військово-патріотичного виховання старшокласників / Е. А. Єрьоменко, К. М. Кукушкін // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 273–287.

32. Єрьоменко Е. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 19–33.

33. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб прикладної психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей відомчих закладів вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 128–138.

34. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-психологічної підготовки співробітників правоохоронних органів України : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Нац. федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 138 с.

35. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як система формування готовності співробітників правоохоронних органів до дій в екстремальних ситуаціях / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 110–128.

36. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як чинник формування військово-патріотичних здібностей, фізичної культури та основ здоров'я учнівської молоді / Е. А. Єрьоменко, І. В. Кузора // Науковий часопис національного

педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /фізична культура і спорт/». – 2020. – Вип. 8 (128) 20. – С. 61–69.

37. Єрьоменко Е. Витоки та історія розвитку бойового хортингу в Україні і за кордоном / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 55–70.

38. Єрьоменко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Едуард Анатолійович Єрьоменко. – К., 2016. – 222 с.

39. Єрьоменко Е. А. Виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом / Е. А. Єрьоменко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /Фізична культура і спорт/». – 2019. – Вип. 10 (118). – 2019. – С. 49–56.

40. Єрьоменко Е. Виховна система бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 161–177.

41. Єрьоменко Е. Військово-патріотична програма та прикладний хортинг / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Українська федерація хортингу. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – С. 10–19.

42. Єрьоменко Е. А. Військово-прикладний і бойовий хортинг у системі професійної підготовки допризовної молоді, військовослужбовців та правоохоронців / Е. А. Єрьоменко, С. С. Полторацький // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28–29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 527–533.

43. Єрьоменко Е. Всесвітнє українське земляцтво та діаспора у сприянні розвитку бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 56–79.

44. Єрьоменко, Е. Засади формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді засобами хортингу / Е. Єрьоменко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 10 (80) 16. – С. 38–44.

45. Єрьоменко Е. А. Значимість цінностей фізичної культури та основ здоров'я для студентів і курсантів, які займаються бойовим хортингом / Е. А. Єрьоменко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /Фізична культура і спорт/». – Вип. 11 (119). – 2019. – С. 71–79.

46. Єрьоменко Е. А. Комплексне використання потенціалу бойового хортингу для забезпечення національної безпеки України в умовах зовнішньої агресії / Е. А. Єрьоменко // Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі : зб. тез IV наук.-практ. інтернет-конфе., 25–31 травня 2020 р., м. Ірпінь – м. Хмельницький / Мін-во фінансів України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Хмельницький : Науково-дослідний центр митної справи, 2020. – С. 18–23.

47. Єрьоменко Е. А. Концепція розвитку бойового хортингу в системі освіти України : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, ГС «Національна федерація бойового хортингу України. – К.: ГС «НФБХУ», 2020. – 122 с.

48. Єрьоменко Е. Медико-біологічні та морфофункціональні особливості бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 112–121.

49. Єрьоменко Е. Медико-фізіологічні чинники самоконтролю за фізичним навантаженням на тренуваннях з бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури студентів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 127–138.

50. Єрьоменко Е. А. Методичні плани навчально-тренувальної роботи з бойового хортингу : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Ін-т модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2020. – 75 с.

51. Єрьоменко Е. А. Наукове обґрунтування психолого-педагогічних умов виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом [Електронний ресурс] / Е. А. Єрьоменко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури / фізична культура і спорт /» – 2020. – Вип. 3(123). – С. 47–56. – Режим доступу : [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2020.3\(123\).09](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2020.3(123).09).

52. Єрьоменко Е. А. Організація дитячого гуртка з бойового хортингу у закладах позашкільної освіти для вихованців 5–7 років : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 158 с.

53. Єрьоменко Е. Основоположні принципи бойового хортингу / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 22–31.

54. Єрмоєнко Е. А. Особливості самовиховання в бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 40–55.
55. Єрмоєнко Е. А. Особливості фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів засобами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 39–42.
56. Єрмоєнко Е. А. Правомірність застосування службово-прикладних прийомів фізичного впливу системи бойового хортингу в екстремальних умовах соціального характеру у межах необхідної самооборони / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 95–110.
57. Єрмоєнко Е. А. Програма навчально-тренувальних занять з бойового хортингу для спортсменів юнацького, кадетського та юніорського віку / Е. А. Єрмоєнко // Збірник навчальних програм з бойового хортингу : навч.-метод. посіб. / Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – С. 52–127.
58. Єрмоєнко Е. А. Психічні процеси в бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 63–72.
59. Єрмоєнко Е. Система фізичного виховання спортсменів бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 188–205.
60. Єрмоєнко Е. А. Теоретико-методичні засади виховання наполегливості в молодших школярів у процесі занять бойовим хортингом : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 191 с.
61. Єрмоєнко Е. А. Технічна підготовка спортсмена бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 652 с.
62. Єрмоєнко Е. А. Удосконалення професійних компетентностей тренера-викладача з бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Ірпінь, 2021. – 274 с.
63. Єрмоєнко Е. А. Фізичне самовдосконалення особистості підлітків, які займаються бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 377–385.
64. Єрмоєнко Е. Філософія бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 82–104.
65. Єрмоєнко Е. Формування фізичної культури та цінностей здорового способу життя студентської молоді як передумова спортивних успіхів у бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 261–274.
66. Єрмоєнко Е. Формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді на заняттях хортингом у навчальних закладах / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2016. – Вип. 6. – С. 115–123.
67. Єрмоєнко Е. А. Хортинг : навчальна програма гурткової (секційної) роботи для учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Єрмоєнко Едуард Анатолійович. - Київ : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
68. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
69. Єрмоєнко Е. А. Хортинг для здоров'я учнівської молоді : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2020. – 611 с.
70. Єрмоєнко Е. А. Хортинг для старшокласників : навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України. – К. : Паливода А. В., 2020. – 229 с.
71. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у житті школяра : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 500 с.
72. Зверев А. В. Бойовий хортинг у методиках вдосконалення силових якостей спортсменів різних вікових груп / А. В. Зверев, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 593–603.
73. Зуб Р. В. Бойовий хортинг та його духовно-виховне призначення / Р. В. Зуб, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2021. – Ч. 3. – С. 873–893.

74. Івашковський В. Психомоторика та психо-фізіологічні особливості підготовки спортсменів бойового хортингу / В. Івашковський, Е. Єрьоменко // *Теорія і методика хортингу*. – 2017. – Вип. 8. – С. 130–138.
75. Карасевич С. А. Бойовий хортинг як засіб морально-етичного виховання особистості / С. А. Карасевич, Е. А. Єрьоменко, В. Р. Біла // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 346–357.*
76. Карасевич С. А. Дитячо-юнацька програма оздоровчих занять з бойового хортингу для школярів : метод. посіб. / С. А. Карасевич, М. М. Дорошенко, Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 188 с.
77. Кіблицький Р. В. Бойовий хортинг: концептуальні засади розвитку і популяризації в Україні / Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 502–514.*
78. Коломоєць Г. А. Бойовий хортинг і принципи формування духовно-моральної вихованості учнів / Г. А. Коломоєць, Е. А. Єрьоменко, В. В. Дерев'янко // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 776–793.*
79. Колос М. А. Бойовий хортинг: швидко-силова підготовка та оптимізація управління навчально-тренувальним процесом / М. А. Колос, Е. А. Єрьоменко, О. М. Сидоренко // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 493–502.*
80. Кузора І. В. Військово-патріотична програма бойового хортингу / І. В. Кузора, Е. А. Єрьоменко, В. В. Вехтев // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 840–852.*
81. Кукушкін К. М. Методика військово-патріотичного виховання школярів у процесі занять бойовим хортингом / К. М. Кукушкін, Е. А. Єрьоменко // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 6–14.*
82. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг – комплексна система фізичного виховання особистості / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 403–422.*
83. Лях В. Інноваційні підходи у боротьбі «Лава на лаву» з учнями козацьких класів і спортсменів бойового хортингу / В. Лях, Е. Єрьоменко // *Теорія і методика хортингу*. – 2019. – Вип. 11. – С. 164–176.
84. Ляховець О. О. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у дітей дошкільного віку / О. О. Ляховець, Е. А. Єрьоменко // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 305–315.*
85. Остапенко О. І. Бойовий хортинг як засіб формування у старшокласників готовності до військової служби / О. І. Остапенко, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 638–652.*
86. Петрович Ж. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у школярів і студентів / Ж. Петрович, Е. Єрьоменко // *Теорія і методика хортингу*. – 2017. – Вип. 8. – С. 34–45.
87. Петрович Ж. В. Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрович, Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Мін-во молоді та спорту України, Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання. – К. : Паливода А. В., 2016. – 544 с.
88. Полторацький С. С. Бойовий хортинг у впровадженні воїнських традицій українського народу / С. С. Полторацький, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 538–550.*
89. Присяжнюк С. Бойовий хортинг та проблема активного відпочинку спортсменів у різні вікові періоди / С. Присяжнюк, Е. Єрьоменко // *Теорія і методика хортингу*. – 2017. – Вип. 8. – С. 206–218.
90. Пустолякова Л. Бойовий хортинг у системі навчання фізичних вправ загального розвитку та спеціально-підготовчих вправ на заняттях з фізичного виховання у закладах вищої освіти / Л. Пустолякова, Е. Єрьоменко // *Теорія і методика хортингу*. – 2019. – Вип. 11. – С. 187–195.
91. Рудей Д. Ю. Бойовий хортинг у комплексі виховних засобів спортсменів шкільного віку / Д. Ю. Рудей, О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко // *Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер.*

Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 334–343.

92. Сичов С. Бойовий хортинг та особливості оптимізації управління атлетичним тренуванням у процесі спортивної діяльності / С. Сичов, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 219–225.

93. Степура Т. М. Бойовий хортинг як засіб формування специфічних психічних властивостей співробітників правоохоронних органів / Т. М. Степура, Е. А. Єрмоєнко, О. В. Бутко, // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 173–188.

94. Тішин А. В. Застосування прийомів бойового хортингу при вдосконаленні навчання у вищих освітніх установах правоохоронних органів України / А. В. Тішин, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 296–305.

95. Федорченко Т. Є. Бойовий хортинг і методика проведення занять в умовах здоров'язберігальної педагогіки / Т. Є. Федорченко, Е. А. Єрмоєнко, В. Є. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 695–713.

96. Чмелюк В. В. Бойовий хортинг у підрозділах державної митної служби для підготовки співробітників до протидії незаконному переміщенню товарів у районах здійснення операції об'єднаних сил на сході України / В. В. Чмелюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Бондарчук // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 7–25.

97. Чмелюк В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості / В. В. Чмелюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Бондарчук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 8–23.

98. Шаповалов Б. Б. Перспективи розвитку бойового хортингу як засобу підготовки військовослужбовців правоохоронних органів військової структури до дій з ризиком для життя та здоров'я / Б. Б. Шаповалов, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 315–322.

99. Savchenko A. Combat horting – educational practice for young people / A. Savchenko, E. Yeromenko // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 88–95.

Grechanyi O. M., Yeromenko E. A., Ilnytskyi I. R.

University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Aspects of refereeing sports competitions in combat horting in conditionally contact form of the competitive program – section "Form"

Abstract. *This scientific article describes the aspects of refereeing sports competitions in combat horting in the conditional contact program of the competition program - section "Form", reveals the problem of refereeing and determining the winners in sports competitions in combat horting in the section "Form". It is noted that the form is a consistent execution of preparatory formalized sparring combinations of combat horting, interconnected on the principles of fighting with one or more opponents. Forms (from the word "form") are formed on the basis of the main racks, movements, blocks and punches and kicks, which perform both training and demonstration function. One of the types of official demonstrations of forms is competitions. Combat horting competitions in the "Form" section are held in order to improve sparring combinations, a reference sample of combat horting techniques for memorizing, copying and learning the basic basic forms by participants. The principle of training combat horting on the basis of forms is that by repeating the form many times, the athlete accustoms his body to a certain way of movement, which training brings to the subconscious level. If the athlete gets into a real combat situation of the fight, then the whole body, arms, legs, torso, formed shock parts of the arms and legs work confidently and independently on the basis of reflexes acquired by such repeated repetition of forms. The form of clothing for participation in the competition in the section "Form" - greyhound (jacket with belt and pants). Participation in the competition in other clothes is not allowed. The general assessment of the quality of performance of forms by the participant of the competition includes the following principles: observance of etiquette of combat horting; knowledge of technology, pace of technology ("level of technology"); moments of force tension ("force concentration"); breath control.*

Key words: competition section "Form", combat horting, state of the art, demonstration of self-defense techniques, concentration of strength, sports competitions.

Наукове видання

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

(українською, англійською та російською мовами)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

04–05 січня 2021 р., м. Ірпінь, Університет ДФС України

Частина 2

Колектив авторів
Друкується в авторській редакції

Упорядник: Е. А. Єрмоменко

Підписано до друку 12.01.2021 р.
Формат 84x108/16
Умов. друк. арк. 163,80

Папір офсетний
Друк офсетний
Гарнітура Times

Зам. № 0239
Наклад 50 пр.

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром Університету ДФС України.
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (серія ДК № 5104 від 20.05.2016 р.)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**